

La violència i el nostre cos

El model de bellesa és patriarcal, racista, gordòfob, capacitista, trànsfob, classista i capitalista

Foto: Anzeigen

Una de les conseqüències de la mirada patriarcal sobre les dones és l'objectualització del cos. I les institucions socials en són partícips: mentre que la indústria cosmètica ens incita a corregir imperfeccions, la medicina diu que no es necessiten els úters a partir dels cinquanta.

La tirania de l'ideal de bellesa violenta els nostres cossos és el títol de la taula rodona que es fa al XIII Fòrum contra les violències masclistes (<https://www.violenciadegenere.org/index.php/forum/828-forumcontraviolenciasgenere>) a la Francesca Bonnemaison. Se celebra durant el 9, 10 i 11 de novembre gràcies a la Plataforma unitària contra les violències de gènere (<https://www.violenciadegenere.org>). Els ponents són Corina Hourcade Bellocq, psicòloga experta en trastorns de l'alimentació?, Carme Valls Llobet, metgessa i directora de Dones, Salut i Qualitat i Teo Pardo, activista trans feminista.

Teo Pardo comença la xerrada plantejant tres preguntes: Quina bellesa? Quins cossos? Quines violències? Intentant abordar la primera pregunta, se'n va al *google images*. No hi ha millor manera d'entendre què diu l'imaginari col·lectiu sobre un tema. *Belleza*. Aquest exercici el va fer amb unes companyes, i els hi va preguntar: què hi veieu? Elles van començar a enumerar: són

dones, primes, rosses. Una noia racialitzada, però, va apuntar: són blanques. I ell va dir: i cis, neurotípiques i no són pobres. La nostra experiència modela com vivim i com mirem, i veiem primer les nostres opressions que no pas els nostres privilegis. El model de bellesa és patriarcal, racista, gordòfob, capacitista, trànsfob, classista i capitalista. Crea models de cos desitjables: joves, cis, sans i vigorosos, mentre genera la idea que hi ha cossos que valen menys, vides que valen menys.

El model de bellesa es genera arreu. Les institucions socials i els espais de socialització reproduïxen els models normatius, no només les passarel·les de moda. I la medicina, com a institució social, ha esdevingut l'administradora de la moral del segle XXI, diu en Pardo. Els diagnòstics creen una estandardització de cossos que estan bé i cossos que no ho estan, com en la perversa escala del pes. La cirurgia plàstica, per exemple, està dividida en dues branques: l'estètica i la reparadora, en què s'inclou l'operació de les orelles de pàmpol. Mentre que una fal·loplastia per amputació entra per la sanitat pública, una fal·loplastia per a nois trans, no. O el fet que la transsexualitat sigui classificada com una malaltia psiquiàtrica: "Quina idea més perversa, fer créixer la gent fent-la creure que ha nascut en un cos equivocat". O les persones intersexuals que, al no encaixar amb el model binari, se'ls fa la intervenció genital sense el seu consentiment. I això no és violència sexual, també?

La violència no és un efecte del sistema, sinó un element constitutiu d'aquest. Les opressions són omnipresents, limiten, jerarquitzen i fan que els grups dominants tinguin el poder per anomenar i definir la realitat, per exemple, la bellesa. Així doncs, quins cossos afecta? El de les dones, persones racialitzades, trans i intersex, persones grasses, amb diversitat funcional, persones pobres.

De quines violències parlem? De càstig social: insults, mofes; de limitar l'accés a feina, espais socials; de violència simbòlica i d'autoestima: hi ha cossos més o menys desitjats col·lectivament. Els cossos no normatius, sobretot els de diversitat funcional, se'ls exclou la possibilitat de desig, o es crea la construcció d'un cos "en deute": has d'estar agraït perquè t'estimen malgrat ser trans, malgrat ser grassa. I aquests cossos són molt més vulnerables a les violències.

Podem parlar de violència autogenerada per encaixar dins el model? Teo Pardo apunta que és importantíssim diferenciar la crítica al model i les crítiques a les decisions personals i al dret al propi cos. Per què, hi ha algú que no vulgui encaixar-hi? Afirmar que les decisions preses sobre el propi cos no es qüestionen. Perquè estan centrades en un model on les indústries se'n beneficien, però en cap cas ho fan les persones que intenten sobreviure en el model. Una bona manera de fer front a les violències són les comunitats de desig. Acaba la ponència dient que cal abandonar els discursos neoliberalistes de l'autoestima de "quírete a ti misma" i generar imaginaris que ampliiin fronteres sobre allò possible i allò desitjable. I només a partir de la representació de nous possibles, ampliarem els imaginaris.